

2025 YILI SONUÇLARI AÇIKLANDI: VERGİ HALKIN SIRTINDA KALMAYA DEVAM EDİYOR!

2025 yılı bütçe gelir sonuçları açıklandı. Açıklanan verilerde, vergi gelirlerinin yapısında geçmiş yıllardakinden farklı bir sonuç bulunmuyor.

I- 2025 Yılı Sonuçları:

2025 yılında genel bütçe gelirleri toplamı 12 trilyon 496 milyar TL; vergi gelirleri toplamı ise 11 trilyon 49 milyar TL'dir. Bütçe gelirleri içinde vergi gelirlerinin payı %88,42'dir. Bu oran 2024'te %86,52; 2023'te de %88,30'dur.[\[1\]](#) Bütçe gelirlerinin büyük kısmı tahsil edilen vergilerden oluşmaktadır.

2025 yılında vergi türleri itibariyle tahsilat tutarları ve toplam vergi gelirlerine oranları aşağıdaki gibidir:

	(TL)	(%)
1. Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	4.037.108.677.000	36,54
a. Gelir Vergisi	2.813.234.515.000	25,46
b. Kurumlar Vergisi	1.223.874.162.000	11,08
2. Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	117.205.720.000	1,06
a. Veraset ve İntikal Vergisi	10.646.500.000	0,10
b. Motorlu Taşıtlar Vergisi	106.454.832.000	0,96
c. Değerli Konut Vergisi	104.388.000	0,00
3. Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	4.284.401.116.000	38,77

a. Dahilde Alınan KDV	1.555.931.791.000	14,08
b. Özel Tüketim Vergisi (ÖTV)	2.024.315.287.000	18,32
c. BSMV	551.756.571.000	4,99
d. Şans Oyunları Vergisi	55.547.992.000	0,50
e. Özel İletişim Vergisi	47.053.463.000	0,43
f. Dijital Hizmet Vergisi	33.665.330.000	0,30
g. Konaklama Vergisi	16.130.709.000	0,15
h. Diğer	-27.000	0,00
4. Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler	2.047.838.570.000	18,53
a. Gümrük Vergileri	317.898.882.000	2,88
b. İthalde Alınan KDV	1.724.197.003.000	15,60
c. Diğer	5.742.685.000	0,05
5. Damga Vergisi	225.943.057.000	2,05
6. Harçlar	336.954.314.000	3,05
7. Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	15.944.000	0,00

II- Vergiyi Kim Ödüyor?

Kurgulanan yapıda ülkede toplanan verginin büyük kısmını, tüketim vergilerinin muhatabı olan geniş halk kitleleri ve ücretlerinden yapılan kesintiyle emekçiler ödemektedir.

Toplam vergi gelirlerinin içinde gelir ve kurumlar vergisinin payı %36,54; dahilde ve ithalde alınan KDV'nin payı %29,68; ÖTV'nin payı da %18,32'dir. Bu üç vergi, toplam vergi gelirlerinin %84,54'ünü oluşturmaktadır. Tabloyu başka bir açıdan değerlendirirsek, gelir, kâr ve sermaye üzerinden alınan doğrudan vergilerin oranı %36,54; işlem ve harcamaya dayalı dolaylı vergilerin oranı %62,40; servet üzerinden alınan vergilerin oranı da %1,06'dır.

Ülkemizdeki vergi sistemi büyük ölçüde tüketim vergilerine dayanmaktadır. Neredeyse tamamı motorlu taşıtlar vergisinden

oluşan servet üzerinden alınan vergiler ise yok denecek kadar azdır.

Vergi gelirlerine ihtiyaç arttıkça, İktidar, örgütsüz ve dokunulmazlığı olmayan geniş halk kitlelerinin muhatap olduğu, verilen tepkilerin etkili olmadığı KDV ve ÖTV gibi tüketim vergilerine yönelmektedir. Halkın geniş kesiminin ciddi bir ekonomik kriz içinde bulunduğu günümüzde, gelir durumuna bakılmaksızın tüketim üzerinden eşit olarak alınan dolaylı vergiler, gelir dağılımını daha da bozmakta, vergi sistemini çarpık hale getirmekte ve toplumsal huzursuzluğu artırmaktadır. Kolay elde edilen verginin maliyeti, halkın huzurudur.

Gelir vergisi kapsamında yönelinebilecek mükellef grubu, ticaret erbabı, çiftçiler ve sermaye geliri elde edenlerdir. Örgütlü hareket eden bu kitlenin daha yüksek oranlarla vergilendirilmesi, ülkenin siyasi yapısı, İktidarın dayandığı seçmen kitlesi ve gösterilen tepkiler nedeniyle hiçbir zaman gerçekleşmemiştir. Gelir vergisi tahsilatında en büyük pay, çalışan emekçilerin ücretleri üzerinden işveren tarafından yapılan kesintinin devlete ödenmesinden elde edilmektedir. Bundan dolayı yıllar içinde etkin olarak vergilendirilemeyen bir mükellef grubu oluşmuştur. Bunun yanında hiç vergilenmeyen kayıt dışı faaliyetin boyutu da yıllar içinde artan bir seyir izlemiştir. Ortada "dokunulamayan" bir mükellef kitlesi vardır. Bu nedenlerle, gelir vergisi sisteminde sınıra gelinmiştir ve İktidarın önündeki büyük duvar aşılamamaktadır.

Kurumsallaşmayı teşvik etmek, sermayenin verimli kullanılmasını özendirmek, uluslararası rekabette yerli firmaları desteklemek amacıyla getirilen istisna, indirim ve muafiyetler, kurumlar vergisi tahsilatını önemli ölçüde düşürmektedir. Yıllardır uygulanan ve artık ticari hayatın "normal"i haline gelen istisnalar üzerinde düzenleme yapmak, gelen tepkiler nedeniyle İktidar açısından zorluk oluşturmaktadır. Dolayısıyla, kurumlar vergisi uygulamasında da hareket alanı son derece daralmış, "dokunulmaz alan" düzen

içindeki yerini iyice sağlamlaştırmıştır.

Kurgulanan sistemde asıl büyük dokunulmazlığın “mülkiyet üzerinden alınan vergiler”de olduğunu görmekteyiz. Servet vergisi olarak bu kapsamda alınan tutar, toplam vergi gelirlerinin ancak %1,06’sı kadardır. Oysa, kayıt dışı ekonominin devasa boyutlara ulaştığı ülkemizde küçük bir kitlenin elindeki servet birikimi olağanüstü büyüklüktedir. Serveti, gelirin birikmiş hali olarak tanımlarsak, herhangi bir “dokunulmaz” alan yaratmaksızın, objektif ve adil bir vergilendirme olması koşuluyla burada büyük bir potansiyel vardır. Servetler uzun yıllardır, gündeme bile getirilmeksizin, etkili bir şekilde vergilendirilmemektedir. Bu konuda son yıllardaki tek cesur girişim “Değerli Konut Vergisi”dir. 2021 yılında düzenleme yapıldığında büyük yankı uyandıran “Değerli Konut Vergisi”nden 2025 yılı içinde elde edilen vergi yalnızca 104 milyon 388 bin TL’dir. Bunun toplam vergi gelirleri içindeki payı ise sadece “yüzbinde bir”dir. Burada istenilen amaç gerçekleşmemiş, değerli konut sahiplerine dokunulamamış, servet vergisi kapsamında minicik de olsa somut bir adım atılamamıştır.

III- Sonuç

Ülkemizin vergi sistemi, var olan düzen içinde çok sayıda “değiştirilemez” unsur içeren statik bir yapıya dönüşmüştür. Siyasi kaygıları olan İktidarın tüm zafiyetleri ve çarpıklığına karşın, “dokunulmaz” yapısı nedeniyle halihazırdaki vergi sistemi üzerinde radikal bir tasarrufta bulunması imkânsız hale gelmiştir. Ülkenin tarihinde yaşadığı en ciddi ekonomik krizlerden birinin getirdiği kamu finansmanı ihtiyacı için “vergi” önemli bir araç olmasına karşın, olumlu sonuçlar yaratan kararlar alınamamaktadır. Acil durumlarda başvuru alan, servet unsurları ve sermaye kazançları değil, örgütsüz geniş kitlelere hitap eden başta KDV ve ÖTV olmak üzere tüketimden alınan vergiler olmaktadır.

Bu nedenlerle, kurgulanan düzen içinde, yapılan tercihlerin

getirdiği aşılması çok zor bir ‘‘Vergilendirme çaresizliği’’ vardır.

* Bu yazı 08 şubat 2026 tarihli BirGün Gazetesi’nde yayınlanmıştır.

[1]

<https://muhasebat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri>